

גמרא קידושין מא, א :

דאמר רב יהודה אמר רב: אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה, **שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו**,

ורחמנא אמר: "ואהבת לרעך כמוך".

במסכת נדה דף יז עמוד א :

אמר רב חסדא: אסור לו לאדם שישמש מטתו ביום, **שנאמר: "ואהבת לרעך כמוך"**. מאי משמע? אמר אביי: **שמא יראה**

בה דבר מגונה ותתגנה עליו.

בשתי הסוגיות מופיע הביטוי: "שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו", ובשתייהן יש גם הסתמכות על מצות "ואהבת לרעך כמוך". הדמיון בין הסוגיות גדול, ובוודאי אינו מקרי.

כדי להסביר זאת יש לשים לב שהמימרות המקוריות (של רב ושל רב חסדא) בשתי הסוגיות קצרות יותר מהנוסח שבגמרא. המימרה בנדה היא :

אמר רב חסדא: אסור לו לאדם שישמש מטתו ביום, שנאמר: ואהבת לרעך כמוך.

התוספת: "שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו" אינה דברי רב חסדא, אלא פרשנות של אביי לדברי רב חסדא, כמו שמבואר בגמרא. גם המימרה בקידושין קצרה יותר :

אמר רב יהודה אמר רב: אסור לאדם שיקדש את האשה עד שיראנה, שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו.

המשך המשפט: "ורחמנא אמר ואהבת לרעך כמוך" הוא בארמית (בניגוד למימרה המקורית שנאמרה בלשון הקדש), וזו תוספת **פרשנות של סתמא דגמרא** למימרה של רב. מסתבר שסתמא דגמרא בקידושין העתיקה את ההסתמכות על הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" מדברי רב חסדא שאמר במסכת נדה (בהקשר קצת שונה): "שנאמר ואהבת לרעך כמוך". כמו כן אביי במסכת נדה הסביר את כוונת רב חסדא, ולצורך כך הוא העתיק את הלשון שנקט רב (בהקשר קצת שונה): "שמא יראה בה דבר מגונה ותתגנה עליו". [לכן התירוץ של אביי נאמר בלשון הקדש, ולא כפי שבדרך כלל המשא ומתן שבגמרא נאמר בארמית].